



Bryssel den 24 september 2019
(OR. en)

12468/19

Interinstitutionellt ärende:
2019/0168(NLE)

SCH-EVAL 157
DATAPROTECT 216
COMIX 427

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
av den:	20 september 2019
till:	Delegationerna
Föreg. dok. nr:	11904/19
Ärende:	Rådets genomförandebeslut om fastställande av en rekommendation om åtgärder för att avhjälpa de brister som konstaterats vid 2018 års utvärdering av Litauens tillämpning av Schengenregelverket i fråga om dataskydd

För delegationerna bifogas rådets genomförandebeslut om fastställande av en rekommendation om åtgärder för att avhjälpa de brister som konstaterats vid 2018 års utvärdering av Litauens tillämpning av Schengenregelverket i fråga om dataskydd, som antogs av rådet vid mötet den 20 september 2019.

I enlighet med artikel 15.3 i rådets förordning (EU) nr 1053/2013 av den 7 oktober 2013 kommer denna rekommendation att översändas till Europaparlamentet och de nationella parlamenten.

REKOMMENDATION

om åtgärder för att avhjälpa de brister som konstaterats vid 2018 års utvärdering av Litauens tillämpning av Schengenregelverket i fråga om dataskydd

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av rådets förordning (EU) nr 1053/2013 av den 7 oktober 2013 om inrättande av en utvärderings- och övervakningsmekanism för kontroll av tillämpningen av Schengenregelverket och om upphävande av verkställande kommitténs beslut av den 16 september 1998 om inrättande av Ständiga kommittén för genomförande av Schengenkonventionen¹, särskilt artikel 15,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

- (1) Syftet med detta beslut är att rekommendera åtgärder som Litauen bör vidta för att avhjälpa de brister som konstaterades under 2018 års Schengenutvärdering i fråga om dataskydd. Efter utvärderingen antogs genom kommissionens genomförandebeslut C(2019) 5700 en rapport som innehåller resultat och bedömningar samt en redogörelse för bästa praxis och brister som konstaterades under utvärderingen.

¹ EUT L 295, 6.11.2013, s. 27.

- (2) Som god praxis betraktas bland annat att dataskyddsmyndigheten ger råd och vägledning till enskilda som tar kontakt med dem i stället för att bara vidarebefordra förfrågningar; att brevmallar tillhandahålls för att berörda registrerade ska kunna utöva sina rättigheter när det gäller Schengens informationssystem II (SIS II) och informationssystemet för viseringar (VIS); att de säkerhetsåtgärder som vidtagits i lokalerna tillhörande inrikesministeriets avdelning för informationsteknik och kommunikation (den enhet som ansvarar för N.VIS och N.SIS) i allmänhet håller hög standard, vilket skapar en säker miljö för lagring av data och för att förebygga eventuella incidenter; att utbildningen för VIS-slutanvändare, särskilt för konsulär personal före deras utstationering på ambassader eller konsulat, är välutvecklad; att det finns ett engagemang för personalutbildning och personalutveckling, och i synnerhet välutvecklad utbildning om dataskydd för slutanvändarna av N.SIS och Sirenekontorets personal; att den information som dataskyddsmyndigheten på sin webbplats tillhandahåller om SIS II och VIS är heltäckande, användbar och lättåtkomlig (tillhandahålls på flera språk); att dataskyddsmyndighetens broschyrer om skyddet av personuppgifter i Schengens informationssystem respektive informationssystemet för viseringar ger mycket god och lättåtkomlig information om behandlingen av uppgifter i båda databaserna och om de berörda registrerades rättigheter, och att dataskyddsmyndigheten deltar synnerligen aktivt i många konferenser, utbildningar och andra informationsevenemang, bland annat för personal som arbetar med behandling av uppgifter i SIS II och VIS.
- (3) Med tanke på vikten av att uppfylla Schengenregelverket om dataskydd, särskilt för att säkerställa dataskyddsmyndighetens fullständiga oberoende, bör prioritet ges åt genomförandet av rekommendation nr 1.
- (4) Detta beslut bör överlämnas till Europaparlamentet och medlemsstaternas parlament. Inom tre månader från beslutets antagande bör Litauen i enlighet med artikel 16.1 i förordning (EU) nr 1053/2013 utarbeta en handlingsplan som omfattar alla rekommendationer om hur de brister som har konstaterats i utvärderingsrapporten ska avhjälpas och lägga fram den för kommissionen och rådet.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS

att Litauen bör göra följande:

Dataskyddsmyndigheten

1. I syfte att bättre säkerställa ett fullständigt oberoende för den statliga dataskyddsmyndigheten, avskaffa kraven på att dataskyddsmyndighetens strategiska handlingsplan ska godkännas av justitieministern och att samråd ska äga rum med justitieministern om den årliga handlingsplanen innan dataskyddsmyndighetens direktör kan godkänna den; detta är viktigt också för att säkerställa att budgetförfarandet inte innebär någon risk för överträdelse av dataskyddsmyndighetens oberoende.
2. I syfte att bättre säkerställa dataskyddsmyndighetens fullständiga oberoende, organisera de regelbundna bilaterala mötena mellan justitieministern och dataskyddsmyndighetens direktör på ett sådant sätt att de inte skulle kunna medföra en risk för direkt eller indirekt påverkan från regeringens sida på dataskyddsmyndigheten, vilket skulle kunna äventyra dess oberoende.
3. Avskaffa alla krav på dataskyddsmyndighetens direktörs ansvarighetsskyldighet gentemot regeringen och justitieministern som skulle kunna medföra en risk för direkt eller indirekt inflytande från regeringens och justitieministerns sida och äventyra dataskyddsmyndighetens oberoende.
4. Säkerställa att dataskyddsmyndigheten oftare kontrollerar att personuppgifter i SIS II behandlas på ett lagligt sätt.
5. Säkerställa att dataskyddsmyndigheten minst vart fjärde år genomför granskningar av behandlingen av uppgifter i N.SIS.

6. Säkerställa att dataskyddsmyndigheten övervakar att personuppgifter i VIS behandlas på ett lagligt sätt; dataskyddsmyndigheten bör också inspektera behandlingen av uppgifter och datasäkerheten hos externa tjänsteleverantörer när den inspekterar ambassader; denna möjlighet bör anges i avtalet mellan utrikesministeriet och de externa tjänsteleverantörerna.
7. Säkerställa att dataskyddsmyndigheten minst vart fjärde år genomför granskningar av behandlingen av uppgifter i N.VIS.

Registrerades rättigheter

8. Säkerställa att tidsfristen på 60 dagar för att besvara de registrerades ansökningar om SIS II-uppgifter som avses i artikel 41.6 i SIS II-förordningen och artikel 58.6 i SIS II-beslutet respekteras fram till dess att det nya SIS-regelverket² börjar tillämpas fullt ut (senast den 28 december 2021), eftersom det i detta görs korshänvisningar till den tidsfrist för att svara på registrerades ansökningar som anges i den allmänna dataskyddsförordningen³ (30 dagar, med möjlighet till två månaders förlängning vid behov).
9. Förtydliga de interna förfarandena för de berörda myndigheternas ansvar vid hanteringen av de registrerades rättigheter med avseende på SIS II, bland annat för att personalen ska kunna veta till vem förfrågningar kan hänvisas.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1862 av den 28 november 2018 om inrättande, drift och användning av Schengens informationssystem (SIS) på området polissamarbete och straffrättsligt samarbete, om ändring och upphävande av rådets beslut 2007/533/RIF och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1986/2006 och kommissionens beslut 2010/261/EU (EUT L 312, 7.12.2018, s. 56) (se särskilt artiklarna 66–71), Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1861 av den 28 november 2018 om inrättande, drift och användning av Schengens informationssystem (SIS) på området in- och utresekontroller, om ändring av konventionen om tillämpning av Schengenavtalet och om ändring och upphävande av förordning (EG) nr 1987/2006, EUT L 312, 7.12.2018, s. 14 (se särskilt artiklarna 51–57).

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), EUT L 119, 4.5.2016, s. 1.

10. Säkerställa samstämmigheten i inrikesministeriets slutliga svar till enskilda som vill utnyttja sina rättigheter som registrerade med avseende på SIS II, så att de får information om sin rätt att överklaga till dataskyddsmyndigheten och rätt att söka rättslig prövning i domstolarna.
11. Förtydliga de interna förfarandena för de berörda myndigheternas ansvar vid hanteringen av de registrerades rättigheter med avseende på VIS, bland annat för att personalen ska kunna veta till vem förfrågningar kan hänvisas.
12. Säkerställa samstämmigheten i inrikesministeriets slutliga svar till enskilda som vill utnyttja sina rättigheter som registrerade med avseende på VIS, så att de får information om sin rätt att överklaga till dataskyddsmyndigheten och rätt att söka rättslig prövning i domstolarna.

Informationssystemet för viseringar

13. Vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att avtalen mellan utrikesministeriet och de externa tjänsteleverantörerna reglerar hur Litauens dataskyddsmyndighet kan delta i de inspektioner som utförs av ambassaderna/konsulaten och utrikesministeriet.
14. Förbättra egenkontrollen genom att proaktivt och regelbundet kontrollera loggarna i syfte att övervaka att personuppgifterna i VIS behandlas på ett lagligt sätt; inrikesministeriet bör vidareutveckla SIEM-systemet för automatisk loggkontroll.
15. Säkerställa att utrikesministeriets dataskyddsombud i högre grad deltar i utarbetandet och tillhandahållandet av utbildning i dataskydd för utrikesministeriets personal, inbegripet de som tjänstgör vid ambassader/konsulat.

Schengens informationssystem II

16. Undanröja möjligheten för en slutanvändare att logga in i N.SIS via webbläsaren POLIS via flera enheter samtidigt.
17. Säkerställa att det införs smartkort med vilkas hjälp användarna inom polisen får åtkomst till N.SIS-arbetsstationer, i syfte att höja säkerhetsnivån och säkerhetsstandarden.

18. Säkerställa att de tekniska åtgärder som införts för att förhindra användning av USB-minnen i arbetsstationerna på Sirenekontoret tillämpas till fullo och kontrolleras regelbundet.
19. Förbättra egenkontrollen genom att proaktivt och regelbundet kontrollera loggar från SIS II-slutanvändare inom alla berörda myndigheter i syfte att övervaka att personuppgifterna i SIS II behandlas på ett lagligt sätt; inrikesministeriet bör vidareutveckla SIEM-systemet för automatisk loggkontroll.
20. Säkerställa att personalens medvetenhet om dataskyddet i samband med behandlingen av uppgifter i SIS II och VIS förbättras genom regelbundna fortbildningskurser.
21. Säkerställa att inrikesministeriets grupp av dataskyddsombud har ansvaret för utbildning och ökad medvetenhet för den personal som har åtkomst till N.SIS; på så sätt kan det säkerställas det finns en kontinuerlig struktur och planering för personalutvecklingen.

Information till allmänheten

22. Säkerställa att de länkar som gäller SIS II och VIS på dataskyddsmyndighetens webbplats uppdateras regelbundet.
23. Säkerställa att webbplatserna för de organisationer som har kontakter med medborgare i andra länder, såsom inrikesministeriet, polisen, gränsbevakningsmyndigheten, utrikesministeriet och konsulaten, tillhandahåller lättillgänglig och tydlig information om SIS II och VIS och berörda registrerades rättigheter även på engelska.
24. Säkerställa att, när webbplatserna tillhandahåller information om SIS II och VIS och de berörda registrerades rättigheter på engelska, denna information är lättare att hitta.
25. Sörja för samstämmighet hos den information om registrerades utövande av sina rättigheter med avseende på N.SIS II och VIS som finns på webbplatserna för de institutioner som arbetar med dessa system.

26. Tillhandahålla information om behandlingen av uppgifter och de registrerades rättigheter avseende uppgifter i VIS på EPM-portalen (*Electronic Application Module*), där enskilda personer lämnar uppgifter för viseringsansökningar.

Utfärdat i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande